

Štvrtok 6. októbra 2016

P8_TA(2016)0385

Výročná správa o monitorovaní uplatňovania práva Únie za rok 2014**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. októbra 2016 o monitorovaní uplatňovania práva Únie: výročná správa za rok 2014 (2015/2326(INI))**

(2018/C 215/12)

Európsky parlament

- so zreteľom na 32. výročnú správu o monitorovaní uplatňovania práva Únie (2014) (COM(2015)0329),
 - so zreteľom na správu Komisie s názvom Hodnotiaca správa projektu EU Pilot (COM(2010)0070),
 - so zreteľom na správu Komisie s názvom Druhá hodnotiaca správa projektu EU Pilot (COM(2011)0930),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. marca 2002 o vzťahoch so sťažovateľmi v súvislosti s porušovaním práva Spoločenstva (COM(2002)0141),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. apríla 2012 s názvom Aktualizácia oznámenia o vzťahoch so sťažovateľom v prípadoch uplatňovania práva Únie (COM(2012)0154),
 - so zreteľom na Rámcovú dohodu o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 10. septembra 2015 o 30. a 31. výročnej správe o kontrole uplatňovania práva EÚ (2012-2013) ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na článok 52 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci a stanoviská Výboru pre hospodárske a menové veci, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a Výboru pre petície (A8-0262/2016),
- A. keďže v článku 17 Zmluvy o Európskej únii (Zmluvy o EÚ) je základná úloha Komisie vymedzená ako úloha ochranky zmlúv;
- B. keďže podľa článku 6 ods. 1 Zmluvy o EÚ má Charta základných práv Európskej únie rovnakú právnu silu ako zmluvy a je určená inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie a členským štátom pri vykonávaní práva Únie (článok 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie);
- C. keďže podľa článku 258 ods. 1 a 2 ZFEÚ Komisia vydá odôvodnené stanovisko členskému štátu, ak sa domnieva, že si nespĺnil povinnosť, ktorá pre neho vyplýva zo zmlúv, a môže predložiť vec Súdnemu dvoru, ak daný členský štát nevyhoví stanovisku v lehote určenej Komisiou;
- D. keďže Rámcová dohoda o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou stanovuje výmenu informácií o všetkých konaniach o nespĺnení povinnosti na základe formálnych výziev, ale nevzťahuje sa na neformálny postup EU Pilot, ktorý predchádza začatiu formálneho konania o nespĺnení povinnosti;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0322.

Štvrtok 6. októbra 2016

- E. keďže Komisia sa odvoláva na článok 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ a na zásadu lojálnej spolupráce medzi Úniou a členskými štátmi s cieľom uplatniť svoju povinnosť zachovávať počas postupov v rámci projektu EU Pilot vo vzťahu k členským štátom mlčanlivosť;
- F. keďže postupy v rámci projektu EU Pilot majú viesť k užšej a súdržnejšej spolupráci medzi Komisiou a členskými štátmi, aby sa tak včas napravili prípady porušenia práva Únie s cieľom predísť nutnosti začať formálne konania o nesplnení povinnosti vždy, keď to bude možné;
- G. keďže v roku 2014 bolo Komisii doručených 3 715 sťažností, v ktorých boli oznámené potenciálne porušenia práva Únie, pričom členské štáty, proti ktorým bolo podaných najviac sťažností, boli Španielsko (553), Taliansko (475) a Nemecko (276);
- H. keďže v roku 2014 Komisia začala 893 nových konaní o nesplnení povinnosti, pričom najviac otvorených prípadov v členských štátoch sa týka Grécka (89), Talianska (89) a Španielska (86);
- I. keďže v článku 41 Charty základných práv Európskej únie sa vymedzuje právo na dobrú správu vecí verejných ako právo každého na to, aby inštitúcie vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote, a v článku 298 ZFEÚ sa stanovuje, že inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie sú pri vykonávaní svojich poslání podporované otvorenou, efektívnou a nezávislou európskou administratívou;
1. pripomína, že Komisia je podľa článku 17 Zmluvy o EÚ zodpovedná za zabezpečenie uplatňovania práva Únie vrátane Charty základných práv Európskej únie (článok 6 ods. 1 Zmluvy o EÚ), ktorej ustanovenia sú určené inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie a členským štátom pri vykonávaní práva Únie;
 2. uznáva, že primárnu zodpovednosť za správne vykonávanie a uplatňovanie práva Únie majú členské štáty, ale zdôrazňuje, že to nezbavuje inštitúcie EÚ ich povinnosti rešpektovať primárne právo Únie pri tvorbe sekundárneho práva Únie;
 3. zdôrazňuje zásadnú úlohu Komisie pri dohľade nad uplatňovaním práva Únie a predkladaní výročnej správy Európskemu parlamentu a Rade; vyzýva Komisiu, aby pokračovala vo svojej aktívnej úlohe pri vývoji rôznych nástrojov na zlepšenie vykonávania, presadzovania a dodržiavania práva Únie v členských štátoch a aby popri údajoch o vykonávaní smerníc EÚ poskytla v nasledujúcej výročnej správe aj údaje o vykonávaní nariadení EÚ;
 4. uznáva, že za správne vykonávanie a uplatňovanie práva Únie sú primárne zodpovedné členské štáty, a zdôrazňuje, že členské štáty musia pri vykonávaní práva Únie takisto plne rešpektovať základné hodnoty a zásady zakotvené v zmluvách a Charte základných práv EÚ; pripomína, že za monitorovanie a hodnotenie vykonávania práva Únie je zodpovedná Komisia; preto opakovane vyzýva členské štáty, aby systematicky využívali tabuľky zhody, zdôrazňuje však, že to nezbavuje inštitúcie EÚ ich povinnosti rešpektovať primárne právo Únie pri tvorbe sekundárneho práva Únie; uvedomuje si, že musí využiť svoje vykonávacie správy týkajúce sa sektorových právnych predpisov;
 5. uznáva, že aj Európsky parlament musí v tejto súvislosti zohrávať kľúčovú úlohu prostredníctvom výkonu politického dohľadu nad opatreniami Komisie na presadzovanie práva, skúmania výročných správ o monitorovaní vykonávania právnych predpisov EÚ a prijímania príslušných parlamentných uznesení; navrhuje, aby Európsky parlament vo väčšej miere prispieval k včasnej a presnej transpozícii právnych predpisov EÚ tým, že sa prostredníctvom existujúcich prepojení s národnými parlamentmi podielí o svoje odborné poznatky získané počas legislatívneho rozhodovacieho procesu;
 6. poznamenáva, že včasná a správna transpozícia práva Únie do vnútroštátnych právnych predpisov a jasný vnútroštátny právny rámec by sa mali stať prioritou členských štátov s cieľom zabrániť porušovaniu práva Únie a súčasne priniesť jednotlivcom a podnikom želané výhody vďaka efektívnemu a účinnému uplatňovaniu práva Únie;
 7. zdôrazňuje dôležitú úlohu sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a ostatných zainteresovaných strán pri tvorbe právnych predpisov a pri monitorovaní a oznamovaní nedostatkov pri transpozícii a uplatňovaní práva Únie členskými štátmi; poznamenáva, že Komisia uznala úlohu zainteresovaných strán tým, že v roku 2014 zaviedla nové nástroje na uľahčenie tohto procesu; nabáda zainteresované strany, aby v tejto súvislosti ostali v budúcnosti ostražití;

Štvrtok 6. októbra 2016

8. uznáva vplyv účinného uplatňovania práva Únie na posilňovanie dôveryhodnosti inštitúcií EÚ; oceňuje význam, ktorý sa vo výročnej správe Komisie pripisuje petíciám predkladaným občanmi, podnikmi a organizáciami občianskej spoločnosti, čo predstavuje základné právo zakotvené v Lisabonskej zmluve, významný prvok európskeho občianstva a dôležitý sekundárny prostriedok na sledovanie uplatňovania práva Únie a identifikovanie jeho možných nedostatkov prostredníctvom priameho vyjadrenia názoru a skúseností občanov, a to spolu s voľbami a referendumami, ktoré sú naďalej ich primárnym spôsobom demokratického vyjadrenia názoru;

9. domnieva sa, že nereálne lehoty na vykonanie právnych predpisov môžu viesť k tomu, že členské štáty nebudú schopné tieto lehoty dodržať, čím sa udelí tichý súhlas s odkladom uplatňovania; vyzýva európske inštitúcie, aby sa dohodli na vhodnejších rozvrhoch vykonávania nariadení a smerníc, pričom sa riadne zohľadnia nevyhnutné obdobia kontrol a konzultácií; domnieva sa, že Komisia by mala predkladať správy, prehľady a legislatívne revízie v lehotách dohodnutých spoluzákonodarcami a stanovených v príslušných právnych predpisoch;

10. víta skutočnosť, že nová Medziinštitucionálna dohoda o lepšej tvorbe práva obsahuje ustanovenia, ktorých cieľom je zlepšiť vykonávanie a uplatňovanie práva Únie a podporiť štruktúrovanejšiu spoluprácu v tomto smere; podporuje výzvu uvedenú v dohode, ktorá sa týka lepšieho vymedzenia vnútroštátnych opatrení, ktoré nemusia nevyhnutne súvisieť s právnymi predpismi Únie (prax známa ako „pozlacovanie“); zdôrazňuje význam zlepšenia transpozície a nevyhnutnosť toho, aby členské štáty oznamovali vnútroštátne opatrenia, ktoré dopĺňajú európske smernice, a jasne na ne poukazovali; zdôrazňuje, že členské štáty by sa pri uplatňovaní právnych predpisov EÚ mali vyhnúť zbytočnému dopĺňaniu právnych predpisov EÚ, keďže to vedie k mylným predstavám o legislatívnej činnosti EÚ a k posilňovaniu neodôvodneného euroskepticizmu medzi občanmi; poukazuje však na to, že to nemá vôbec žiadny vplyv na výsadné právo členských štátov prijať na vnútroštátnej úrovni vyššie sociálne a environmentálne normy než tie, ktoré boli dohodnuté na úrovni EÚ;

11. zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal zohrávať silnejšiu úlohu pri analyzovaní toho, ako prístupové krajiny a krajiny s dohodami o pridružení s Európskou úniou dodržiavajú právo Únie; v tejto súvislosti navrhuje, aby sa príslušným krajinám poskytla vhodná pomoc, a to v podobe nepretržitej spolupráce s ich národnými parlamentmi v oblasti dodržiavania a uplatňovania práva Únie;

12. navrhuje, aby Európsky parlament v reakcii na výročné správy o pokroku vydávané Komisiou vypracúval o všetkých kandidátskych krajinách riadne správy, nie len uznesenia, aby tak mali všetky príslušné výbory možnosť predložiť náležité stanoviská; je presvedčený o tom, že Komisia by mala naďalej vydávať správy o pokroku pre všetky krajiny európskeho susedstva, ktoré podpísali dohody o pridružení, aby tak Európsky parlament mohol prísť k serióznemu a systematickému posudzovaniu pokroku uvedených krajín v oblasti vykonávania *acquis* EÚ v súvislosti s programom pridruzenia;

13. víta 32. výročnú správu Komisie o kontrole uplatňovania práva Únie a poukazuje na to, že životné prostredie, doprava a vnútorný trh a služby boli v roku 2013 oblasťami politiky, v rámci ktorých zostalo v roku 2014 otvorených najviac prípadov týkajúcich sa nespĺnenia povinnosti; takisto konštatuje, že v roku 2014 životné prostredie, zdravie, ochrana spotrebiteľa, mobilita a doprava boli opäť oblasťami politiky, v ktorých bol začatý najvyšší počet nových konaní o nespĺnení povinnosti; nabáda Komisiu, aby v záujme zabezpečenia medziinštitucionálnej transparentnosti poskytla Európskemu parlamentu lepší prístup k prípadom zahŕňajúcim porušenie práva Únie;

14. poznamenáva, že podľa výročnej správy sa počet formálnych konaní o nespĺnení povinnosti v priebehu posledných piatich rokov znížil a že podľa Komisie to odráža účinnosť štruktúrovaného dialógu s členskými štátmi prostredníctvom projektu EU Pilot; domnieva sa však, že čoraz nižší počet konaní o porušení povinnosti v posledných rokoch, ako aj očakávaný pokles v nasledujúcich rokoch sú spôsobené najmä nepretržitým znižovaním počtu nových legislatívnych návrhov Komisie; poukazuje na to, že Komisia nevykonáva postupy v rámci projektu EU Pilot v prípade neskorej transpozície smerníc;

15. pripomína, že toto hodnotenie *ex post* nezbavuje Komisiu povinnosti účinným a včasným spôsobom monitorovať uplatňovanie a vykonávanie práva Únie, a upozorňuje, že Európsky parlament by mohol pomôcť pri skúmaní vykonávania právnych predpisov prostredníctvom svojej kontroly zameranej na Komisiu;

Štvrtok 6. októbra 2016

16. konštatuje, že nárast počtu nových prípadov v rámci projektu EU Pilot počas skúmaného obdobia, ako aj pokles počtu otvorených prípadov týkajúcich sa nespĺnenia povinnosti podľa výročnej správy svedčia o tom, že systém EU Pilot preukázal svoju užitočnosť a pozitívny vplyv vďaka podpore účinnejšieho presadzovania práva Únie; opakuje však, že presadzovanie práva Únie nie je dostatočne transparentné ani nepodlieha skutočnej kontrole zo strany sťažovateľov a zainteresovaných strán, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek opakovaným žiadostiam Európsky parlament ešte stále nemá dostatočný prístup k informáciám o postupe v rámci projektu EU Pilot a o nevyriešených prípadoch; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby zabezpečila väčšiu transparentnosť, pokiaľ ide o informovanosť o postupoch v rámci projektu EU Pilot a o nevyriešených prípadoch;

17. zastáva názor, že finančné pokuty za nedodržanie práva Únie by mali byť účinné, primerané, odrádzajúce a zohľadňujúce opakované zlyhania v tejto oblasti, a že práva členských štátov sa musia dodržiavať;

18. pripomína, že v EÚ založenej na zásade právneho štátu a na istote a predvídateľnosti právnych predpisov musia mať občania EÚ podľa práva možnosť, aby ako prví jasným, dostupným, transparentným a včasným spôsobom (prostredníctvom internetu a inak) získali informácie o tom, či a aké vnútroštátne zákony boli prijaté transpozíciou práva Únie a ktoré vnútroštátne orgány sú zodpovedné za ich riadne vykonávanie;

19. vyzýva Komisiu, aby prepojila jednotlivé portály, prístupové miesta a informačné internetové stránky do jednej brány, ktorá bude poskytovať občanom ľahký prístup k online formulárom na podávanie sťažností a prehľadné informácie o konaniach o porušení; ďalej vyzýva Komisiu, aby do svojej budúcej monitorovacej správy zahrnila podrobnejšie informácie o používaní týchto portálov;

20. poukazuje na to, že lojálna spolupráca medzi Komisiou a Európskym parlamentom je povinnosťou, ktorá sa vzťahuje na obe tieto inštitúcie; žiada preto o revíziu Rámцovej dohody o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou, aby tak bolo možné parlamentnému výboru zodpovednému za výklad a uplatňovanie práva Únie poskytnúť informácie o postupoch v rámci projektu EU Pilot vo forme (dôverného) dokumentu;

21. pripomína, že Európsky parlament vo svojom uznesení z 15. januára 2013⁽¹⁾ vyzval na prijatie nariadenia EÚ o európskom správnom práve procesnom na základe článku 298 ZFEÚ, ale že napriek tomu, že uznesenie bolo prijaté prevažnou väčšinou (572 hlasov za, 16 proti, 12 poslanci sa zdržali), Komisia na žiadosť Európskeho parlamentu nezareagovala a žiadny návrh nepredložila; vyzýva Komisiu, aby opätovne preskúmala uznesenie Európskeho parlamentu s cieľom predložiť návrh legislatívneho aktu týkajúceho sa správneho práva procesného;

22. ľutuje najmä skutočnosť, že nedošlo k žiadnej odozve na jeho požiadavku na vypracovanie záväzných pravidiel vo forme nariadenia, ktorým by sa stanovili rôzne aspekty konania o porušení povinnosti a predbežného konania vrátane oznámení, záväzných lehôt, práva na vypočutie, povinnosti uviesť dôvody a práva každej osoby na prístup k jej spisu s cieľom posilniť práva občanov a zaručiť transparentnosť;

23. v tejto súvislosti pripomína, že Výbor pre právne veci zriadil pracovnú skupinu pre správne právo, ktorá sa rozhodla vypracovať konkrétny návrh nariadenia o administratívnom postupe správy Únie ako „zdroj inšpirácie“ pre Komisiu, a to nie s cieľom spochybniť právo Komisie na iniciatívu, ale preukázať, že takéto nariadenie by bolo užitočné a jeho schválenie by bolo priechodné;

24. domnieva sa, že zámerom tohto návrhu nariadenia nie je nahradiť existujúce právne predpisy EÚ, ale skôr doplniť ich v prípade, keď sa objavia nedostatky alebo problémy týkajúce sa ich výkladu, a dosiahnuť väčšiu zrozumiteľnosť a koherentnosť výkladu existujúcich pravidiel v prospech občanov a podnikov i administratívy a jej zamestnancov;

25. opäť teda vyzýva Komisiu, aby predložila legislatívny návrh týkajúci sa európskeho správneho práva procesného, pričom zohľadní opatrenia, ktoré v tejto oblasti doposiaľ prijal Európsky parlament;

(¹) Ú. v. EÚ C 440, 30.12.2015, s. 17.

Štvrtok 6. októbra 2016

26. pripomína, že inštitúcie EÚ, aj keď konajú ako členovia skupín medzinárodných veriteľov („trojky“), sú viazané zmluvami a Chartou základných práv Európskej únie;
27. vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby sa dodržiavanie práva Únie stalo skutočnou politickou prioritou, ktorá sa bude vykonávať v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom, ktorý je povinný a) vyžadovať od Komisie politickú zodpovednosť a b) ako spoluzákonodarca sa ubezpečiť, že je plne informovaný, aby mohol nepretržite zlepšovať svoju legislatívnu prácu;
28. podporuje to, aby sa v Európskom parlamente vytvoril proces na monitorovanie uplatňovania práva Únie v členských štátoch, v rámci ktorého bude možné analyzovať otázku nesúlady individualizovaným spôsobom vo vzťahu k jednotlivým krajinám a ktorý zohľadní skutočnosť, že príslušné stále výbory Európskeho parlamentu monitorujú uplatňovanie práva Únie v rámci príslušných oblastí svojej pôsobnosti;
29. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Výboru regiónov, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a národným parlamentom.
-